

Eerbetoon aan bewoners Blauwe Stad

■ Oldambtsters vertellen levensverhalen in nieuwe film 'Herrinnerns' ■ Driedelige documentaire 'zonder poespas'

Het beeld van het geogoste goudgele graan hoort binnenkort tot het verleden in het Blauwe Stad-gebied.

Foto: Dvhn/Anne Marie Kamp

Herrinnerns heet de driedelige documentaireserie die over de Blauwe Stad is gemaakt. Films over de bewoners van een uniek gebied in het Oldambt dat binnenkort onder water verdwijnt. Filmmakers Perrie Hoekstra en Wil Schackmann en producent Peter Verweij wilden de herinneringen van die bewoners aan hun leven vroeger en nu op beeld vastleggen. Zonder poespas.

Door Pieter Broesder

WINSCHOTEN ■ Tweede paasdag wordt op RTV-Noord deel van *Herrinnerns* uitgezonden. Een 25 minuten durende documentaire getiteld *Blauwe wien over t'land*. Gisteren was er in het Kunstencentrum Groningen een voorvertoning. Voor wie het Gron-

nings niet machtig was, waren er op papier Nederlandse vertalingen van de interviews met de hoofdpersonen. Opvallend was dat in beeld één van de bewoners van een uniek gebied in het Oldambt dat binnenkort onder water verdwijnt. Filmmakers Perrie Hoekstra en Wil Schackmann en producent Peter Verweij wilden de herinneringen van die bewoners aan hun leven vroeger en nu op beeld vastleggen. Zonder poespas.

Hun emoties wil ik laten zien, hun verhalen wil ik horen. Zo schetsen we een beeld van de gemeenschap die daar jaren gewoond en gewerkt heeft.

Oud-Winschoter Hoekstra liet zich door hem overtuigen. Schackmann: "Onze insteek is een integere productie af te leveren. We geven bewust geen statement af. Het meer, dat komt er. Punt. Daar gaan we in de films geen discussie meer over voeren. Wat wij er persoonlijk van vinden is niet belangrijk."

Zestien uur aan beeldmateriaal is er geschoten. Lange

gesprekken zijn er gevoerd en vaak in het Gronings. Hoekstra: "Door de mensen in hun eigen taal te benaderen, krijg je meer te horen, la-

ten de mensen meer los. Bovendien hebben we voor de meeste gesprekken heel veel tijd uitgetrokken. Gewoon om de mensen op hun gemak

te stellen." Schackmann: "We wilden geen bejaardenfilm maken. In die zin dat alleen ouderen zich er in kunnen vinden. Maar om jonge-

'We moeten dit zien te overwinnen'

Afscheid en weemoed, nuchterheid en optimisme wisselen elkaar in deel één af. Corrie Gravestijn gaat in de film naar het hoogveengebied in Meerland. De buurtschap waar ze vroeger woonde en waar ze als kind samen met haar tweelingzus vaak speelde. "Als we vakantie hadden van school, dan kregen we ranja en snoepjes mee en konden we in het veen de hele dag zitten. Dat was onze vakantie. Vader vertrok dan zes tot zeven weken naar Friesland, om te werken."

Ze plukt wat van het veen en ruikt eraan. Herinneringen komen op: "Ja. Het heeft dezelfde geur als vroeger, van toen we daar zaten. Dit doet me aan mijn jeugd denken." Emotioneel is ook akkerbouwster Gé Houwen uit Finsterwolde. Jarenlang bewerkte ze met haar vader, en later met haar broer Cor, het land. Het interview met haar is opgenomen, een week nadat ze hun akkerland aan de Blauwe Stad hadden verkocht. Met tranen in de ogen vertelt ze over vroeger, over

1947 toen ze als jonge okster van tiene met haar vader meeging om te helpen met de oogst. "Er was toen een staking en pa had niemand anders om te helpen. We moesten zichten en binden. Mijn pa deed dat. Je kon binden met een drelle en over doeme, zo heette dat. Maar ik mit mien lutje kinderhanden, kreeg dat naít veurmeekar." De verkoop van het land doet haar zichtbaar pijn. Toch richt Gé Houwen de blik naar voren. "We nemen afscheid, maar moeten dit ook zien te overwinnen. En

dat zal ook wel, straks, met het nieuwe huis." De 85-jarige Hennie Nuis uit Scheemda keert voor het eerst in vijftig jaar terug naar de plek van het oudertijd huis aan de Niesoordlaan in Midwolda. Het is inmiddels al gesloopt. "Wat een verandering he? Kijk daar sloop ik en die schuur, dat was vroeger het koeienhok. Dat zeiden we ertegen." Heimwee naar vroeger heeft Nuis naar eigen zeggen niet. Toch wil hij nog één keer in het huisje kijken: "Hest doe n sleudel?"

taald met subsidies van de provincie. "Vijf jaar geleden wilden we al met dit onderwerp aan de slag. Een Amsterdams productiebedrijf was ons net een slag voor. Toen hun plannen sneuvelde, kwamen wij weer in beeld." Zo'n 14 maanden geleden werden de eerste beelden geschoten en gesprekken gevoerd. "Dan is het een enorm voordeel dat Perrie oorspronkelijk uit het gebied komt, de streek kent en de taal spreekt. Behalve de drie korte films die allemaal op RTV-Noord worden uitgezonden, maken de filmmakers ook nog een afzondele 'grote' film. "We hopen die ook uit te brengen in filmzalen." Begin 2006 moet die film klaar zijn. "We laten ook zien hoe het gebied er uit ziet als het meer lak is. Duren de werkzaamheden langer, dan komen wij ook later uit." Daarnaast proberen ze ook landelijke omroepverenigingen in de documentaire te interesseren.

Vier nieuwe Steunstees in Oost-Groningen

Door Pieter Broesder

REIDERLAND ■ De leefbaarheid voor ouderen in de dorpen vergroten. Met dat doel zijn de zogeheten Steunstees opgericht. Liefst vijftien van dergelijke centra zijn er al in Oost-Groningen. Binnenkort komen er vier bij in Reiderland.

In mei worden, verspreid in de gemeente, deze onderkomens in gebruik genomen. Met name ouderen kunnen daar terecht met hun vragen, verzoeken om hulp en ze kunnen een beroep doen op een dorpsbeheerder. Die staan paraat om allerlei klusjes voor ouderen ten doen. Dat kan variëren van tuinonderhoud, boodschappen halen en kleine reparaties uitvoeren.

Juist hun aanwezigheid stelt ouderen in staat zelfstandig in de eigen woonomgeving te blijven wonen. En Reiderland telt nogal wat ouderen. Drie van de tien inwoners is 55-plusser. Een aantal dat alleen maar zal toenemen. Van de bevolking is nu 14 procent ouder dan 65 jaar. Verwacht wordt dat in 2035 liefst een van de vier Reiderlanders pensioengerechtigd is.

Informatie

Reiderland belegt binnenkort een aantal informatiebijeenkomsten. Ook medewerkers van Acantus, Netwerk Welzijn Reiderland en de zorginstelling Oosterlengte werken mee. De bijeenkomsten zijn op donderdag 15 april om half vier in De Akkerschans in Nieuweschans. Dinsdag 20 april om tien uur in De Tjammie in Beerta. Dinsdag 20 april om vier uur in De Pyramide in Finsterwolde en woensdag 21 april om tien uur in buurthuis Noorderlicht in Drieborg.

Sportieve tiener vraagt gemeente basketbalveldje

STADSKANAAL ■ Als het aan Sigrid Meinders uit Stadskanaal ligt, komt er in de Vogelwijk zo snel mogelijk een basketbalveldje.

De tiener wil graag wedstrijds organiseren voor jongeren uit de buurt. Om haar wens uit te laten komen, heeft ze de gemeente een brief geschreven. Met haar schriftelijke verzoek gingen ook 33 handtekeningen op de post.

Wethouder Jan-Willem van de Kolk meldde gisteren dat de gemeente Stadskanaal graag wil meewerken aan het plan.

Zodra de provincie Groningen goedkeuring geeft, wordt meteen begonnen met de aanleg. Mogelijk kunnen de kinderen al deze zomer naar hartelust basketballen.

Het veldje moet komen langs een groenstrook aan de Condorhorst. Inmiddels heeft de gemeente met een aantal buurtbewoners afgesproken dat zij gaan helpen bij de aanleg en bovendien een oogje in het zeil zullen houden. (Dvhn)

Toenemende belangstelling voor museum Kapiteinshuis

NIEUWE PEKELA ■ Het aantal bezoekers van het Kapiteinshuis in Nieuwe Pekela is vorig jaar met bijna dertig procent toegenomen. In totaal werd het museum over de rijke scheepvaarthistorie in de Pekela's door 640 mensen bezocht. Ook het aantal donateurs nam toe tot 120 in totaal. Dat blijkt uit het jaarver-

slag 2003. De toename van bezoekers heeft mogelijk te maken met een verruiming van de openingstijden, waartoe het museum vorig jaar is overgegaan onder druk van scheepvaarthistorie in de Pekela's door 640 mensen bezocht. Ook het aantal donateurs nam toe tot 120 in totaal. Dat blijkt uit het jaarver-

Steunpilaar seniorenraad stopt

Door Marcel Looden

VLAGTWERDE ■ Eén van de mannen van het eerste uur van de seniorenraad Vlagtwedde moet stoppen. Geert Meyer kan wegens gezondheidsproblemen zijn functie als penningmeester niet langer uitoefenen. "Dat vind ik heel jammer, ik was graag doorggegaan."

Vijf jaar geleden werd de Seniorenradaad in de gemeente Vlagtwedde opgericht. Ze kreeg de taak burgemeester en wethouders te adviseren over allerlei zaken die betrekking hebben op ouderen. De nu 73-jarige Meyer werd on-

middellijk bestuurslid. "Ik zat al in de ouderenbond PCOB en werd in die hoedanigheid gevraagd."

Het beviel Meyer goed in de raad. "We hebben het een en ander bereikt. Zo is er in de hele gemeente nu een klusdienst. Ouderen kunnen daarvan gebruik maken en dat werkt prima."

Daarom ook zou hij zijn werk graag hebben voortgezet. "Maar het lopen gaat mij niet goed meer af. Autorijden gaat wel, lopen heel moeilijk. Dat maakt het werken moeilijker voor me en daarom heb ik besloten te stoppen."

Vreetlanden voor ganzen liggen Groningen zwaar op de maag

Door Piter Bergstra

GRONINGEN ■ Het wordt 'hartstikke moeilijk' om nog dit jaar in Groningen voldoende gronden aan te wijzen waar de grauwe gans en de kolgans kunnen eten. Dat zei gedeputeerde Henk Bleker gisteren in de statencommissie voor natuur.

Van de regering moet Groningen eind dit jaar 5100 hectare hebben gereserveerd voor de beschermde ganzensoorten. Daarbuiten mogen ze worden verjaagd. Zo'n

3000 hectare moet komen te liggen binnen de ecologische hoofdstructuur (natuurgebied). De rest is boerenweiland. Zowel de boeren als de natuurterreinbeheerders ligt deze opgave zwaar op de maag. "Er worden heel pittige gesprekken gevoerd", aldus Bleker. Geen van de partijen kan tot medewerking worden gedwongen. "Het is op vrijwillige basis."

Hij nam het voor de natuurterreinbeheerders op tegen kritiek van de VVD. Die vindt dat ze hun natuurterreinen

moet veranderen in grasland.

Grasland is overigens niet de eerste keus van de ganzen. Ze foerageren nog liever op akkerland. Bleker: "Maar minister Veerman heeft gezegd: we geven de ganzen een Van der Valk-menu. Als ze het bij een- of tweesterrenrestaurants zoeken worden ze met harde hand verjaagd." Het zal overigens nog een hele kunst worden om de ganzen zo ver te krijgen dat ze alleen op het hen toegewezen land neerstrijken.

Oudste noordelijke turner: Mien moeke was net zo smui

ALBERT SCHWERTMAN is 78 en zwaait nog wekelijks aan de ringen of is zwevend boven de brug aan te treffen van sporthal De Hardenberg in Finsterwolde. De Finnewolmer is misschien wel de oudste nog actieve turner van Nederland, in elk geval van het Noorden. Een halve eeuw liefst is hij aan het gymnastieken.

Door Pieter Broesder

FINSTERWOLDE ■ Elke woensdag is hij paraat. Een man van het eerste uur. Letterlijk: Schwertman was een van de medeoprichters van de AGVF, zijn gymclub. Onlangs werd hij door de leden in het zonnetje gezet. Enigszins onverwacht werd hij tijdens een uitvoering naar voren gehaald en geëerd met een gouden spel van de Koninklijke Gymnastiekunie. "Och jao. Dat dut joe toch wel wat."

Schwertman heeft twee passies. Sport en politiek. Sinds 1966 is hij raadslid.

De 78-jarige Albert Schwertman turnt nog wekelijks in sporthal De Hardenberg in Finsterwolde.

Foto: Harry Tielman

Eerst namens de CPN in de raad van Finsterwolde en nu alweer jaren namens de NCPN in Reiderland. "Ik ga

door zolang het kan. Mijn leeftijd voel ik niet echt." Conditie bouwt hij niet alleen op bij de gymclub. "Met een

beetje mooi weer skeeler ik elke dag door Finsterwolde, Beerta en door de polder. Lekker man." Dat hij zo lenig is,

heeft een verklaring: "Ik heb het niet van een vreemde. Mien moeke was net zo smui."

Z'n eerste oefeningen deed de Schwertman bij de Gymnastiek Vereniging Finsterwolde (GVF). Het was een roeige, maar ook mooie tijd, zo geeft hij aan. Mooi in de zin dat er nog een grote mate van saamhorigheid was. Roerig omdat het de jaren van de wederopbouw waren. Een tijd van hard werken. Ontspanning vond Schwertman onder meer bij de gymclub. "We waren best goed. En op den duur wilden we meer. Ook het bestuur in, mee beslissen. Dat kwam er niet van. Er waren een paar mensen die me niet pruiden. Dat had niks met mijn politieke achtergrond te maken, dat lag puur op het persoonlijke vlak. Toen hebben we een drastische stap genomen en een eigen club opgericht."

Schwertman en zijn compagnons voelden zich gesteund door een groot aantal leden. "Die zeiden toen: loat dij aanderen toch verrekken." En zo ontstond gymnastiekvereniging AGVF. "We hebben er maar een algemene club van gemaakt." Het liep storm. De mensen waren nog grotendeels op hun eigen dorp aangewezen voor clubjes en verenigingen. Later werd dat anders. "Steeds meer mensen zochten en zoeken hun vertier buiten het dorp. Dat heeft ook gevolgen voor de club. Hadden we ooit meer dan 250 leden, nu telt de club nog zo'n tachtig."

Passen en meten

Een halve eeuw is verstreken. Jaren waarin veel gebeurde, waarin de sporters de ene prijs na de andere binnenhaalden. "Soms gingen we met zes man in mijn autootje op stap. Dat was passen en meten en behoorlijk vrouwen. Maar het ging." Vorig jaar dreigde aan de sportieve carrière van Schwertman een eind te komen. "Ik viel uit de ringen en bezerde een knie. Gelukkig gaat het nu weer beter. Aan stoppen denk ik niet meer. Zo lang als ik er lol aan heb en het kan nog, ga ik door."

Advertentie

Wakker worden!

Onderwerp: Frank de la Heer

Stap naar de Auping dealer en vraag naar de Auping Auronde Naturel, tijdelijk al vanaf 1695 euro all-in.

In 1973 verscheen de eerste Auping Auronde in de slaapkamer. Rank en rond. Gemaakt van solide gelaagd beukenhout. Drie decennia later is de Auronde nog steeds geliefd en inmiddels een echte designklassieker.

In april en mei biedt uw Auping dealer een Auping Auronde Naturel aan compleet met 2 Auping matrassen en spiralen. U heeft de keuze uit een reeks matrassen die het comfort bieden dat u zoekt. En u kunt zelf bepalen of u een vlakke of verstelbare variant kiest. De Auping Auronde Naturel is snel leverbaar bij de Auping dealer.

COMFORT IN VELE DIMENSIES www.auping.nl

Kijk voor uw dichtstbijzijnde Auronde dealer op www.auping.nl. Zij vertellen u graag de actievoorzwaarden.

auping